

695

ZÁKON

ze dne 9. prosince 2004

o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů
a o změně některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

O PODMÍNKÁCH OBCHODOVÁNÍ
S POVOLENKAMI NA EMISE
SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ

HLAVA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství¹⁾ a stanoví

- a) práva a povinnosti provozovatelů zařízení a dalších osob při obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů,
- b) postup při vydávání povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů a rozhodování o jeho změnách,
- c) postup při vydávání a přidělování povolenek na emise skleníkových plynů a podmínky obchodování s nimi,
- d) působnost orgánů veřejné správy,
- e) sankce za porušení uložených povinností.

§ 2

Základní pojmy

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) zařízením – stacionární technická jednotka, ve které se provozuje jedna nebo více činností uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu a jakékoliv s nimi přímo související činnosti, které mají technickou spojitost s činnostmi provozovanými na daném místě a které mohou mít vliv na emise; za zařízení se nepovažují stacionární technické jednotky používané k výzkumu, vývoji a zkoušení nových výrobků a procesů. Jestliže tentýž provozovatel zařízení provozuje ve stejném zařízení

nebo na stejném místě více činností, které spadají do stejné kategorie podle výčtu uvedeného v příloze č. 1 k tomuto zákonu, kapacity v rámci těchto činností se sčítají,

- b) skleníkovým plynem – oxid uhličitý, methan, oxid dusný, částečně nebo zcela fluorovaný uhlovodík nebo fluorid sírový, pokud je jako skleníkový plyn označen nařízením vlády, kterým se vyhláší národní alokační plán,
- c) emisí – vypuštění skleníkového plynu do ovzduší,
- d) provozovatelem zařízení – osoba, která zařízení skutečně provozuje; není-li taková osoba, považuje se za provozovatele zařízení vlastník zařízení,
- e) povolením – rozhodnutí, kterým se povolují v rozsahu získaných povolenek emise skleníkových plynů a kterým se stanoví podmínky jejich zjišťování, vykazování a ověřování,
- f) povolenkou – majetková hodnota odpovídající právu provozovatele zařízení vypustit do ovzduší v daném kalendářním roce ekvivalent tuny CO₂,
- g) ekvivalentem tuny CO₂ – jedna metrická tuna oxidu uhličitého nebo množství jiného skleníkového plynu, které má stejný účinek globálního ohřevu na klimatický systém Země,
- h) prvním obchodovacím obdobím – tříleté období od 1. ledna 2005 do 31. prosince 2007 včetně,
- i) dalšími obchodovacími obdobími – pětileté období od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2012 včetně a další pětiletá období po něm následující,
- j) novým provozovatelem zařízení – provozovatel zařízení, který získal povolení podle tohoto zákona po dni doručení národního alokačního plánu Evropské komisi, nebo provozovatel zařízení, který získal povolení před tímto dnem, avšak z důvodu změn v užívání, způsobu provozu nebo kapacity zařízení mu bylo povolení po tomto dni změněno.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví množství skleníkového plynu, které má stejný účinek globálního ohřevu na klimatický systém Země jako jedna metrická tuna oxidu uhličitého.

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 ustavující schéma pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v rámci Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES.

HLAVA II POVOLENÍ K EMISÍM SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ

§ 3

Provozovatel zařízení, které je uvedeno v příloze č. 1 k tomuto zákonu a které vypouští skleníkové plyny do ovzduší, jej může provozovat jen na základě povolení vydaného Ministerstvem životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) po dohodě s Ministerstvem průmyslu a obchodu.

§ 4

Náležitosti žádosti o povolení

- (1) Žádost o povolení musí obsahovat
- popis zařízení a s ním spojených činností, včetně technologií, které jsou nebo mají být používány,
 - popis surovin a pomocných materiálů, s nimiž je nakládáno způsobem, který může mít vliv na emise skleníkových plynů,
 - seznam a popis zdrojů emisí skleníkových plynů ze zařízení,
 - popis dosavadních nebo uvažovaných opatření pro zjišťování a vykazování emisí vypouštěných do životního prostředí,
 - stručné shrnutí údajů uvedených v písmenech a) až d).

(2) Žádost o vydání povolení podává provozovatel zařízení ministerstvu v elektronické nebo písemné podobě na formuláři stanoveném prováděcím právním předpisem.

(3) Žadatel je jediným účastníkem řízení.

§ 5

Povolení

(1) Ministerstvo po dohodě s Ministerstvem průmyslu a obchodu povolení vydá v případě, že provozovatel zařízení prokáže dostatečné materiální, technické a organizační vybavení ke zjišťování a vykazování emisí skleníkových plynů.

(2) Povolení lze vydat pro více zařízení, jsou-li umístěna na stejném místě, jsou provozována tímž provozovatelem zařízení a činnosti v nich provozované spolu po technické stránce souvisejí.

(3) Rozhodnutí o povolení obsahuje

- obchodní firmu nebo název, sídlo, identifikační číslo, pokud je přiděleno, je-li provozovatelem zařízení právnická osoba, anebo jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě obchodní firmu, místo podnikání a identifikační číslo, pokud je přiděleno, je-li provozovatelem zařízení fyzická osoba, která je podnikatelem,

- jméno, popřípadě jména, příjmení, číslo občanského průkazu, není-li vydán, číslo dokladu, který jej nahrazuje, adresu trvalého pobytu, je-li provozovatelem zařízení fyzická osoba, která není podnikatelem, nebo adresu místa pobytu, je-li provozovatelem zařízení fyzická osoba, která není podnikatelem a není občanem České republiky,
- popis zařízení a s ním spojených činností a identifikační údaje o umístění zařízení (obec, katastrální území, parcelní číslo a číslo popisné),
- podmínky zjišťování emisí, včetně specifikace metodiky zjišťování a jeho frekvence,
- podmínky zveřejňování a vykazování emisí.

(4) Práva a povinnosti z povolení přecházejí na právního nástupce provozovatele zařízení.

§ 6

Změna podmínek povolení

(1) Provozovatel zařízení je povinen neprodleně oznámit ministerstvu každou zamýšlenou změnu v užívání, způsobu provozu nebo kapacitě zařízení, která může vyžadovat změnu podmínek zjišťování emisí nebo podmínek vykazování emisí, zejména podstatné zvýšení nebo snížení kapacity zařízení, rozšíření nebo omezení provozu. Dále je povinen do 15 dnů oznámit ministerstvu každou změnu údajů uvedených v povolení podle § 5 odst. 3.

(2) Zjistí-li ministerstvo, na základě oznámení provozovatele zařízení nebo vlastní činnosti, že došlo ke změně skutečností podle odstavce 1, zahájí řízení o změně povolení.

§ 7

Zjišťování, vykazování a ověřování vykázaného množství emisí

(1) Provozovatel zařízení zjišťuje a vyazuje množství emisí skleníkových plynů ze zařízení v rozsahu a postupem zjišťování, vykazování a ověřování množství emisí skleníkových plynů stanoveným prováděcím právním předpisem a dále podle podmínek uvedených v povolení. Výkaz o množství emisí skleníkových plynů ze zařízení za předcházející kalendářní rok předkládá provozovatel zařízení nejpozději do 28. února následujícího roku ministerstvu.

(2) Provozovatel zařízení zajistí ověření množství emisí vykázaného podle odstavce 1 osobou, která je držitelem rozhodnutí o autorizaci podle zvláštního

právního předpisu²⁾ (dále jen „autorizovaná osoba“). Ověření provádí autorizovaná osoba podle zásad ověřování vykázaného množství emisí stanovených v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

(3) Doklady o ověření množství emisí vykázaného podle odstavce 1 předloží provozovatel zařízení ministerstvu do 31. března běžného kalendářního roku; pokud k tomuto dni není množství emisí vykázané podle odstavce 1 kladně ověřeno, ministerstvo o tom informuje správce registru pro obchodování s povolenkami podle § 9. Správce registru převod v tomto případě neprovede do doby, dokud provozovatel zařízení ověřením neprokáže, že vykázané množství emisí je v souladu se stanovenými podmínkami.

HLAVA III

OBCHODOVÁNÍ S POVOLENKAMI NA EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ

§ 8

Národní alokační plán

(1) Pro každé obchodovací období připraví ministerstvo ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu návrh národního alokačního plánu, ve kterém určí celkové množství povolenek, které bude pro toto období vydáno, a množství, které bude jednotlivým provozovatelům zařízení přiděleno. Návrh národního alokačního plánu musí splňovat kritéria uvedená v příloze č. 3 k tomuto zákonu.

(2) Návrh národního alokačního plánu zveřejní ministerstvo na portálu veřejné správy a současně poskytne informaci o něm sdělovacím prostředkům. Ve lhůtě 30 dnů od zveřejnění návrhu národního alokačního plánu na portálu veřejné správy³⁾ může každý provozovatel zařízení zaslat k němu vyjádření; neucínil-li tak, má se za to, že s tímto návrhem vyslovil souhlas. Ve stejné lhůtě může zaslat k návrhu národního alokačního plánu vyjádření kdokoli další. Zasláná vyjádření projedná ministerstvo za účasti provozovatelů zařízení, kteří o to projeví zájem, v meziresortní komisi, jejíž členy jmenuje ministr životního prostředí. Zasláná vyjádření vezme ministerstvo v úvahu, návrh národního alokačního plánu případně změní a svůj postup v něm odůvodní; současně přihlédne k projednání tohoto návrhu v meziresortní komisi.

(3) Návrh národního alokačního plánu zpracovaný podle odstavců 1 a 2 předloží ministerstvo společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu vládě ke schválení. Po schválení tohoto návrhu usnesením vlády ministerstvo národní alokační plán zveřejní na portálu veřejné správy,³⁾ předloží jej Evropské komisi a kopii zašle ostatním členským státům Evropské unie nejpozději 18 měsíců před začátkem obchodovacího období.

(4) Pokud Evropská komise národní alokační plán zčásti nebo jako celek odmítne, ministerstvo návrh národního alokačního plánu změní a znovu ho projedná v rozsahu učiněných změn postupem stanoveným v odstavcích 1 až 3.

(5) Pokud Evropská komise národní alokační plán zčásti ani jako celek neodmítne, ministerstvo návrh národního alokačního plánu ve formě návrhu nařízení vlády předloží vládě ke schválení.

§ 9

Registr obchodování s povolenkami

Zřizuje se veřejně přístupný registr obchodování s povolenkami (dále jen „registr“). Registr spravuje operátor trhu s elektřinou⁴⁾ (dále jen „správce registru“) podle právních předpisů Evropských společenství,⁵⁾ a to za sjednanou cenu.⁶⁾

§ 10

Vydávání a přidělování povolenek

(1) Na každé obchodovací období, a to nejpozději měsíc před jeho začátkem, vydá správce registru povolenky v množství stanoveném na příslušné obchodovací období národním alokačním plánem.

(2) Nejpozději do 28. února kalendářního roku přidělí správce registru každému provozovateli zařízení poměrnou část z množství povolenek, které mu bylo stanoveno národním alokačním plánem oznámeným podle § 8. Na první obchodovací období je touto poměrnou částí 1/3 z celkového množství povolenek určených pro jednu osobu na první obchodovací období, na další obchodovací období je touto částí 1/5 z celkového množství povolenek určených pro jednu osobu na jedno obchodovací období. Přitom postupuje podle právních předpisů Evropských společenství.⁵⁾

(3) V prvním obchodovacím období může minis-

²⁾ § 15 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění zákona č. 92/2004 Sb.

³⁾ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 517/2002 Sb.

⁴⁾ § 27 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon).

⁵⁾ Nařízení Komise (ES) o standardizovaném a bezpečném systému registrů podle čl. 19 odst. 3 směrnice 2003/87/ES.

⁶⁾ § 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

terstvo rozhodnout o vydání a přidělení dalších povolenek provozovateli zařízení, jehož činnost ovlivnila neodvratitelná událost nemající původ v provozu zařízení, pokud tento postup schválila Evropská komise. Množství povolenek stanovené rozhodnutím ministerstva podle tohoto ustanovení přidělí správce registru provozovateli zařízení do 15 dnů od právní moci rozhodnutí. Takto přidělené povolenky jsou nepřevoditelné.

(4) Novému provozovateli zařízení správce registru dodatečně přidělí povolenky v množství, které rozhodnutím stanoví ministerstvo na základě kritérií uvedených v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Takto stanovené množství povolenek přidělí správce registru novému provozovateli zařízení do 15 dnů od právní moci rozhodnutí ministerstva.

§ 11

Obchodování s povolenkami

Povolenky, které provozovateli zařízení byly přiděleny podle § 10 odst. 2 nebo které nabyly jiným způsobem, může provozovatel zařízení prodat nebo jinak převést na jinou osobu. Povolenky nemohou být předmětem zástavního práva, ani vkladem do základního kapitálu obchodní společnosti. V případě zániku provozovatele zařízení, jedná-li se o právnickou osobu, a v případě úmrtí provozovatele zařízení, jedná-li se o fyzickou osobu, přecházejí povolenky na právního nástupce provozovatele zařízení.

§ 12

Vyřazení povolenek

(1) Každý provozovatel zařízení je povinen do 30. dubna vyřadit z obchodování postupem stanoveným právními předpisy Evropských společenství⁷⁾ množství povolenek odpovídající množství emisí v předchozím kalendářním roce, vykázaným v souladu s tímto zákonem a podmínkami, které ministerstvo stanovilo v povolení, a ověřeným v souladu s § 7. Okamžikem vyřazení přestávají být povolenky obchodovatelné.

(2) Za povolenku podle odstavce 1 se považuje i povolenka vydaná příslušným správním úřadem jiného členského státu Evropské unie nebo povolenka vydaná příslušným správním úřadem jiného než členského státu Evropské unie, je-li to v souladu s právními předpisy Evropských společenství.⁷⁾

(3) Ke splnění povinnosti podle odstavce 1 lze použít pouze povolenku vydanou na obchodovací období, v jehož kalendářním roce bylo množství emisí vykázáno a ověřeno. Povolenky, které nebyly vyřa-

zeny z obchodování v souladu s odstavcem 1, ministerstvo vyřadí z obchodování do čtyř měsíců od začátku každého z dalších obchodovacích období. Za povolenky vyřazené podle předchozí věty správce registru vydá a přidělí osobám, které povolenky vyřazené podle předchozí věty drží, odpovídající množství povolenek do třiceti dnů od okamžiku jejich vyřazení.

(4) Seznam provozovatelů zařízení, kteří nesplnili povinnost podle odstavce 1, zveřejní ministerstvo vždy do 30. června příslušného kalendářního roku ve Věstníku Ministerstva životního prostředí a na portálu veřejné správy.³⁾

Sdružení provozovatelů zařízení

§ 13

(1) Provozovatelé zařízení, ve kterých se provozuje stejná činnost, se mohou sdružit za účelem přenesení odpovědnosti za plnění povinnosti uvedené v § 12 na zástupce členů sdružení (dále jen „zástupce“). Zástupce musí být jednohlasně zvolen všemi členy sdružení. Ustanovení zástupce podléhá schválení ministerstvem. Dobu platnosti souhlasu lze stanovit nejdéle do konce prvního z dalších obchodovacích období.

(2) Žádost provozovatelů zařízení o souhlas podle odstavce 1 obsahuje

- údaje o zařízeních jednotlivých provozovatelů zařízení podle § 4 odst. 1 písm. a) a b),
- požadovanou dobu platnosti souhlasu,
- obchodní firmu nebo název zástupce, anebo jeho jméno, popřípadě jména, a příjmení, jeho sídlo nebo místo podnikání, identifikační číslo, pokud je přiděleno, je-li zástupce právnická osoba nebo fyzická osoba, která je podnikatelem,
- jméno, popřípadě jména, příjmení zástupce, číslo jeho občanského průkazu, není-li vydán, číslo dokladu, který jej nahrazuje, adresu trvalého pobytu, je-li zástupce fyzická osoba, která není podnikatelem, nebo adresu místa pobytu, je-li zástupce fyzická osoba, která není podnikatelem a současně není občanem České republiky,
- doložení skutečnosti, že zástupce disponuje dostatečným materiálním, technickým a organizačním vybavením k tomu, aby mohl vykonávat všechny činnosti spojené s výkonem funkce zástupce.

(3) Není-li splněna podmínka uvedená v odstavci 2 písm. e), ministerstvo může požadovat navržení jiného zástupce.

⁷⁾ Článek 25 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 ustavující schéma pro obchodování s emisemi skleníkových plynů v rámci Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES.

(4) Neprodleně po obdržení žádosti podle odstavce 2 zašle ministerstvo její kopii Evropské komisi k posouzení postupem stanoveným právními předpisy Evropských společenství.⁸⁾ Do 30 dnů od obdržení stanoviska Evropské komise vydá ministerstvo rozhodnutí o souhlasu. V případě odmítavého stanoviska Evropské komise jí může být žádost, po zohlednění námitek obsažených v jejím stanovisku, zaslána k novému posouzení. Pokud Evropská komise navrhané změny přijme, ministerstvo může souhlas vydat.

§ 14

(1) Zástupci přidělí správce registru množství povolenek, které by jinak bylo přiděleno členům sdružení podle § 10.

(2) Zástupce je povinen vyřadit z obchodování podle § 12 množství povolenek, které by jinak příslušelo vyřadit z obchodování všem členům sdružení.

(3) Pokud ke dni 31. března není vykázané množství emisí za předcházející kalendářní rok provozovatelem zařízení, který je členem sdružení, ověřeno podle tohoto zákona, zástupce nesmí převádět povolenky do té doby, dokud všichni provozovatelé zařízení, kteří jsou členy sdružení, ověřením neprokáží, že vykázaná množství emisí jsou v souladu se stanovenými podmínkami.

(4) V seznamu podle § 12 odst. 4 uvede ministerstvo pouze zástupce. V případě, že podle odstavce 3 někteří provozovatelé zařízení, kteří jsou členy sdružení, nepředloží ověření vykazaného množství emisí, ministerstvo v seznamu uvede tyto členy.

HLAVA IV VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

§ 15

Státní správu podle tohoto zákona vykonávají

- a) ministerstvo,
- b) Česká inspekce životního prostředí (dále jen „inspekce“).

§ 16

Ministerstvo

Ministerstvo

- a) vykonává státní dozor, zejména dozírá, jak osoby dodržují ustanovení tohoto zákona,
- b) vydává povolení,
- c) rozhoduje o změně povolení,

- d) vydává rozhodnutí o autorizaci k ověřování množství emisí skleníkových plynů,
- e) předkládá vládě společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu návrh národního alokačního plánu,
- f) rozhoduje o vydání a přidělení dalších povolenek provozovateli zařízení, jehož činnost ovlivnila neodvratitelná událost nemající původ v provozu zařízení,
- g) stanoví rozhodnutím množství povolenek, které správce registru přidělí novému provozovateli zařízení,
- h) zveřejňuje seznam provozovatelů zařízení, kteří nesplnili povinnost podle § 12 odst. 1,
- i) rozhoduje o souhlasu s ustanovením zástupce podle § 13,
- j) plní úkoly vyplývající ze vztahu k Evropským společenstvím v oblasti vymezené tímto zákonem, podává zprávy o plnění příslušných směrnic Evropských společenství a koordinuje převzetí a zavádění práva Evropských společenství v oblasti vymezené tímto zákonem,
- k) projednává správní delikty podle § 18 odst. 1 písm. e) a § 18 odst. 2.

§ 17

Inspekce

Inspekce

- a) kontroluje plnění povinností stanovených provozovatelům zařízení tímto zákonem včetně dodržování podmínek povolení k emisím skleníkových plynů,
- b) kontroluje plnění povinností stanovených fyzické nebo právnické osobě rozhodnutím o autorizaci k ověřování množství emisí skleníkových plynů,
- c) stanoví opatření, která je provozovatel zařízení povinen učinit ve stanovené lhůtě k odstranění protiprávního stavu, a kontroluje dodržování lhůt pro zjednání nápravy protiprávního stavu,
- d) projednává správní delikty podle § 18 odst. 1 písm. a) až d).

HLAVA V SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 18

(1) Správního deliktu se dopustí ten, kdo

⁸⁾ Článek 28 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 ustavující schéma pro obchodování s emisemi skleníkových plynů v rámci Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES.

- a) provozuje zařízení bez povolení nebo v rozporu s ním (§ 3),
- b) neoznámí ministerstvu změnu v užívání, způsobu provozu nebo kapacitě zařízení, která může vyžadovat změnu podmínek zjišťování emisí nebo podmínek vykazování emisí (§ 6),
- c) neoznámí ministerstvu změnu údajů uvedených v povolení podle § 5 (§ 6),
- d) zjišťuje nebo vykazuje množství skleníkových plynů ze zařízení v rozporu s tímto zákonem nebo povolením (§ 7),
- e) nevyřadí z obchodování postupem stanoveným právními předpisy Evropských společenství⁷⁾ do 30. dubna množství povolenek odpovídající množství vykázaných a ověřených emisí v předchozím kalendářním roce (§ 12).

(2) Zástupce ustanovený podle § 13 se dopustí správního deliktu tím, že nevyřadí z obchodování postupem stanoveným právními předpisy Evropských společenství⁷⁾ do 30. dubna množství povolenek odpovídající množství emisí v předchozím kalendářním roce, vykázaným a ověřeným provozovateli zařízení, kteří jsou členy sdružení.

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta

- a) do 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene a),
- b) do 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene d),
- c) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene b),
- d) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene c).

(4) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. e) a podle odstavce 2 se uloží pokuta ve výši odpovídající částce 40 EUR, jde-li o první obchodovací období, a ve výši odpovídající částce 100 EUR, jde-li o některé z dalších obchodovacích období, za každý ekvivalent tuny CO₂, pro který ve lhůtě podle § 12 provozovatel zařízení nebo zástupce nevyřadil z obchodování povolenku; odpovídající výši pokuty se rozumí částka v korunách českých vypočítaná podle kursu k měně euro vyhlášeného ke dni 30. dubna Českou národní bankou.⁹⁾ Je-li pokuta uložena zástupci vůči němu nevyzmatelná, odpovídá za její uhrazení každý provozovatel zařízení, který je členem sdružení, podle velikosti svého podílu ve sdružení.

⁷⁾ § 35 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ § 2 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

§ 19

(1) Právnícká osoba nebo fyzická osoba, která se správního deliktu dopustila při podnikání nebo v přímé souvislosti s ním, za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. To se nevztahuje na správní delikt podle § 18 odst. 1 písm. e).

(2) Při určení výměry pokuty se přihledne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Řízení o pokutě lze zahájit nejpozději do 1 roku ode dne, kdy se o skutku správní úřad dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle § 18 odst. 1 písm. e) a § 18 odst. 2 projednává ministerstvo a správní delikty podle § 18 odst. 1 písm. a) až d) projednává inspekce.

(5) Pokuty vybírá a vymáhá příslušný celní úřad postupem stanoveným zvláštním právním předpisem.¹⁰⁾ Pravomocné a vykonatelné rozhodnutí o uložení pokuty zašle ministerstvo nebo inspekce celnímu úřadu, v jehož územní působnosti má sídlo provozovatel zařízení, kterému byla pokuta uložena. Pokuty jsou ze 70 % příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky a z 30 % příjmem kraje, na jehož území se zařízení nachází.

HLAVA VI

PŘECHODNÁ, SPOLEČNÁ A ZMOCŇOVACÍ USTANOVENÍ

§ 20

(1) Žádost o povolení podle § 4 je provozovatel zařízení, které je provozováno v době nabytí účinnosti tohoto zákona a které hodlá provozovatel zařízení provozovat i po 1. lednu 2005, povinen předložit ministerstvu nejpozději 6 týdnů po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Do nabytí právní moci rozhodnutí o povolení je možné zařízení provozovat bez povolení.

(2) Stanoví-li integrované povolení¹¹⁾ vydané před účinností tohoto zákona emisní limity pro emise skleníkových plynů ze zařízení, na které se vztahuje tento zákon, je to důvodem pro změnu integrovaného povolení. Správní úřad, který je místně příslušný k vydání integrovaného povolení, vydá rozhodnutí o změně integrovaného povolení nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je-li stanovení emis-

ních limitů pro emise skleníkových plynů nezbytné k zabránění vážnému poškození ovzduší v místě provozu.

§ 21

(1) Pro první obchodovací období se za národní alokační plán považuje národní alokační plán, který byl připraven postupem obdobným postupem upravenému v § 8 a vydán ve formě nařízení vlády. Před předložením národního alokačního plánu vládě ke schválení nařízením vlády ministerstvo projedná s provozovateli zařízení způsob dalšího navýšení množství povolenek, které jim bylo určeno návrhem národního alokačního plánu schváleném usnesením vlády a projednaném s Evropskou komisí, na základě kritérií pro přípravu národního alokačního plánu uvedených zejména v bodech 7 a 8 přílohy č. 3 k tomuto zákonu či v případech, kdy algoritmus přidělení v návrhu národního alokačního plánu nezohledňuje výrazný nárůst emisí z daného zařízení v období mezi obdobími zvoleným pro přidělení podle historických emisí a současností; pro tyto účely stanoví návrh národního alokačního plánu schválený usnesením vlády a projednaný s Evropskou komisí zvláštní rezervu, ze které lze čerpat.

(2) Je-li to odůvodněno novými skutečnostmi, které v době přípravy národního alokačního plánu nebyly ministerstvu známy, může ministerstvo po schválení národního alokačního plánu pro první obchodovací období nařízením vlády rozhodnutím stanovit jiné množství povolenek, než které bylo danému provozovateli národním alokačním plánem určeno; rozhodnutí musí být v souladu s kritérii uvedenými v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Poměrnou část přidělí správce registru tomuto provozovateli z množství stanoveného tímto rozhodnutím; přitom postupuje obdobně jako u nového provozovatele zařízení.

§ 22

Za nového provozovatele zařízení se pro první obchodovací období považuje provozovatel zařízení, který požádal o povolení podle tohoto zákona po uplynutí lhůty stanovené v § 20 odst. 1 nebo pro jehož povolení bylo po této lhůtě zahájeno řízení o změně.

§ 23

Na rozhodování podle tohoto zákona se vztahuje správní řád, s výjimkou vydávání a přidělování povolenek správcem registru.

§ 24

Zmocnění k vydání prováděcích právních předpisů

Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) množství skleníkového plynu jiného než oxidu uhličitého, které má stejný účinek globálního ohřevu na klimatický systém Země jako jedna

metrická tuna oxidu uhličitého (§ 2 odst. 2), a to s platností po 1. lednu 2008,

- b) formulář žádosti o vydání povolení (§ 4 odst. 2),
- c) postup zjišťování, vykazování a ověřování množství emisí skleníkových plynů (§ 7 odst. 1).

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o integrované prevenci

§ 25

V § 14 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění zákona č. 521/2002 Sb., se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Vztahují-li se na zařízení ustanovení zvláštního právního předpisu,^{14a)} úřad stanoví emisní limity pro tyto skleníkové plyny jen tehdy, je-li to nezbytné k zabránění závažného znečišťování v místě provozu.“.

Poznámka pod čarou č. 14a) zní:

^{14a)} Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o ochraně ovzduší

§ 26

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění zákona č. 521/2002 Sb., zákona č. 92/2004 Sb. a zákona č. 186/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 9 odst. 6 se slova „podle § 15 odst. 14 a 16“ nahrazují slovy „podle § 15 odst. 16 a 19“.

2. V § 9 odst. 7 se slova „podle § 15 odst. 14 a 15“ nahrazují slovy „podle § 15 odst. 16 a 18“.

3. V § 15 odst. 1 se na konci písmene d) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které včetně poznámky pod čarou č. 11a) zní:

„e) k ověřování množství emisí skleníkových plynů podle zvláštního právního předpisu.^{11a)}“

^{11a)} § 7 zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů.“.

4. V § 15 se za odstavce 6 vkládají nové odstavce 7 a 8, které včetně poznámek pod čarou č. 11b) a 11c) znějí:

„(7) Žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci po-

dle odstavce 1 písm. e) obsahuje údaje uvedené v odstavci 3 písm. a), d) a j), a k této žádosti žadatel připojí

- a) seznam fyzických osob, které jsou k žadateli v pracovním nebo obdobném poměru a budou pro žadatele ověřování provádět,
- b) doklad o odborné způsobilosti žadatele vydaný ministerstvem nebo, je-li žadatelem právnická osoba, doklad o odborné způsobilosti osoby nebo osob, které má v pracovním nebo obdobném poměru, a které budou pro tuto právnickou osobu ověřování provádět; při ověřování odborné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie se postupuje podle zvláštního právního předpisu,^{11b)}
- c) uvedení kategorie či více kategorií zařízení,^{11c)} pro něž žadatel hodlá ověřování množství emisí skleníkových plynů provádět.

(8) Podmínkou pro vydání rozhodnutí o autorizaci podle odstavce 1 písm. e) je bezúhonnost. Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s autorizovanou činností, nebo pro trestný čin spáchaný úmyslně, anebo se na něj podle zvláštního právního předpisu nebo rozhodnutí prezidenta republiky hledí, jako by nebyl odsouzen. Bezúhonnost se prokazuje předložením výpisu z evidence Rejstříku trestů ne staršího než 3 měsíce. Při posuzování bezúhonnosti státních příslušníků členských států Evropské unie se postupuje podle zvláštního právního předpisu.^{11b)}

^{11b)} Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

^{11c)} Kategorie uvedené v příloze č. 1 k zákonu č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů.“

Dosavadní odstavce 7 až 19 se označují jako odstavce 9 až 21.

5. V § 15 odst. 13 se na konci písmene c) doplňují slova „nebo ověřování množství emisí skleníkových plynů“.

6. V § 15 odst. 15 písm. a) se číslo „10“ nahrazuje číslem „12“.

7. V § 15 odst. 16 úvodní části ustanovení se slova „podle odstavce 1 písm. a), b) a d)“ nahrazují slovy „podle odstavce 1 písm. a), b), d) a e)“.

8. V § 15 odst. 16 písm. b) se slova „v odstavci 1 písm. a), b) a d)“ nahrazují slovy „v odstavci 1 písm. a), b), d) a e)“.

9. V § 15 se za odstavec 16 vkládá nový odstavec 17, který zní:

„(17) Rozhodnutí o autorizaci podle odstavce 1

písm. a), b), d) a e) se dále nevyžaduje u právnické osoby, která na území České republiky hodlá dočasně vykonávat činnost uvedenou v odstavci 1 písm. a), b), d) a e), pokud prokáže, že

- a) byla založena podle práva jiného členského státu Evropské unie a má své sídlo, ústřední správu nebo hlavní místo podnikatelské činnosti na území jiného členského státu Evropské unie a
- b) je držitelem oprávnění k výkonu činností uvedených v odstavci 1 písm. a), b), d) a e) podle právních předpisů jiného členského státu Evropské unie, pokud se v tomto státě takové oprávnění vyžaduje.“

Dosavadní odstavce 17 až 21 se označují jako odstavce 18 až 22.

10. V § 15 odst. 20 se číslo „14“ nahrazuje číslem „16“ a číslo „16“ číslem „19“.

11. V § 15 odst. 21 se číslo „16“ nahrazuje číslem „19“.

12. V § 15 odstavec 22 zní:

„(22) Prováděcí právní předpis stanoví požadované vzdělání a rozsah znalostí, které jsou předpokladem pro vydání rozhodnutí o autorizaci, postup, kterým se ověřují a kterým se ověřuje odborná způsobilost u osob autorizovaných podle odstavce 1 písm. e), postupy pro činnost osob, které jsou držiteli rozhodnutí o autorizaci podle odstavce 1 písm. e), a způsob evidence o vydaných rozhodnutích.“

13. V § 16 odstavec 1 zní:

„(1) Autorizovaná osoba má povinnost vykonávat činnost, k níž jí bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci, tak, aby nedošlo ke střetu zájmů, zejména nesmí provádět měření emisí ze stacionárního zdroje nebo ověřování množství emisí skleníkových plynů,

- a) jedná-li se o stacionární zdroj nebo zařízení, na jehož výrobě se podílí nebo které sama provozuje nebo které provozuje osoba jí přímo nebo nepřímo ovládaná nebo jí přímo či nepřímo ovládající,
- b) je-li společníkem, členem, statutárním orgánem, členem statutárního orgánu nebo dozorčího orgánu právnické osoby, která je provozovatelem stacionárního zdroje nebo zařízení, popřípadě má v právnické osobě, která je provozovatelem stacionárního zdroje nebo zařízení, postavení, jež by mohlo ovlivnit nezávislost, nebo je-li blízkou osobou k osobě, která je provozovatelem stacionárního zdroje nebo zařízení, jejím společníkem, členem, statutárním orgánem, členem statutárního orgánu nebo dozorčího orgánu, popřípadě má v této právnické osobě postavení, jež by mohlo ovlivnit nezávislost ověření,
- c) je-li u provozovatele stacionárního zdroje nebo zařízení správcem konkurzní podstaty, vyrovná-

cím správcem, likvidátorem, nuceným správcem nebo správcem majetku nebo jedná-li se o osobu podílející se na obchodování s povolenkami či tyto obchody zprostředkovávající.“

14. Za § 35 se vkládá nový § 35a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 19a) zní:

„§ 35a

Emise látek ovlivňujících klimatický systém Země

Obchodování s povolenkami na emise látek ovlivňujících klimatický systém Země upravuje zvláštní právní předpis.^{19a)} Provozovateli stacionárního zdroje, který je součástí zařízení, na které se vztahuje tento zvláštní právní předpis, povinnost dodržovat emisní limity takových látek krajský úřad neukládá.

^{19a)} Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů.“

15. V § 40 odst. 12 se slova „§ 15 odst. 14, 15 nebo 16“ nahrazují slovy „§ 15 odst. 16, 17, 18 nebo 19“.

16. V § 43 písm. u) se slova „podle § 15 odst. 1, 11 a 12“ nahrazují slovy „podle § 15 odst. 1, 13 a 14“.

17. V § 46 odst. 2 písm. g) se slova „podle § 15 odst. 11“ nahrazují slovy „podle § 15 odst. 13“.

18. V § 55 odst. 3 se slova „§ 15 odst. 14“ nahrazují slovy „§ 15 odst. 22“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna živnostenského zákona

§ 27

V části SKUPINA 214: Ostatní přílohy č. 2 k zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 167/2004 Sb. a zákona č. 326/2004 Sb., se na konci textu ve sloupci 1 doplňují slova „Ověřování množství emisí skleníkových plynů“, ve sloupci 2 se doplňují slova „a) vysokoškolské vzdělání získané studiem v příslušném akreditovaném studijním programu nebo b) ukončené střední nebo vyšší odborné vzdělání příslušného oboru a 3 roky odborná praxe vykonaná v posledních 10 letech před podáním žádosti“ a ve sloupci 3 se doplňují slova „§ 15 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší)“.

ČÁST PÁTÁ

ÚČINNOST

§ 28

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

v z. **Jahn** v. r.

Příloha č. 1 k zákonu č. 695/2004 Sb.

**Zařízení, na která se vztahuje povolení
k emisím skleníkových plynů a obchodování s nimi**

Prahové hodnoty uvedené v této příloze jsou obecně udávány ve vztahu k projektovaným výrobním kapacitám nebo jinému parametru zařízení.

Zařízení

A. Energetika

1. Spalovací zařízení (s výjimkou spalování nebezpečných nebo komunálních odpadů) se jmenovitým tepelným příkonem větším než 20 MW
2. Rafinerie minerálních olejů
3. Koksovací pece

B. Výroba a zpracování kovů

1. Zařízení na pražení nebo slinování kovové rudy (včetně siřičkové rudy)
2. Zařízení na výrobu surového železa nebo oceli (z prvotních nebo druhotných surovin), včetně kontinuálního lité, o kapacitě větší než 2,5 tuny za hodinu

C. Zpracování nerostů

1. Zařízení na výrobu cementového slínku v rotačních pecích o výrobní kapacitě větší než 500 tun denně nebo na výrobu vápna v rotačních pecích o výrobní kapacitě větší než 50 tun denně nebo v jiných pecích o výrobní kapacitě větší než 50 tun denně
2. Zařízení na výrobu skla, popřípadě skleněných vláken, o kapacitě tavení větší než 20 tun denně
3. Zařízení na výrobu keramických výrobků vypalováním, zejména krytinových tašek, cihel, žáruvzdorných tvárnic, obkládaček, kameniny nebo porcelánu, o výrobní kapacitě větší než 75 tun denně anebo o kapacitě pecí větší než 4 m³ a s hustotou vsázky větší než 300 kg/m³

D. Ostatní aktivity

1. Průmyslové závody na výrobu
 - a) buničiny ze dřeva nebo jiných vláknitých materiálů
 - b) papíru nebo lepenky o výrobní kapacitě větší než 20 tun denně

Příloha č. 2 k zákonu č. 695/2004 Sb.

Zásady ověřování vykázaného množství emisí

I. OBECNÉ PRINCIPY

1. Podkladem pro ověření je množství emisí vykázané provozovatelem zařízení podle § 7 odst. 2 a podle potřeby údaje ze sledování kvality ovzduší ministerstvem (§ 6 odst. 8 zákona č. 86/2002 Sb.). Předmětem ověření je spolehlivost, věrohodnost a přesnost použitého způsobu zjišťování, vykázaného množství emisí a dalších souvisejících údajů. Zejména jsou předmětem:

- a) vykázané údaje o činnosti zařízení, s tím související měření a výpočty,
- b) výběr a použití emisních faktorů,
- c) způsob výpočtu celkového množství emisí,
- d) výběr a použití metod měření, pokud provozovatel zařízení zjišťuje emise měřením.

2. Vykázané množství emisí se ověří pouze v případě, že emise byly zjištěny s vysokým stupněm jistoty na základě spolehlivých a věrohodných údajů. Vysokého stupně jistoty je dosaženo za těchto podmínek:

- a) vykázané množství emisí není vnitřně rozporné,
- b) sběr údajů byl prováděn v souladu s příslušnými vědeckými standardy,
- c) relevantní údaje o zařízení jsou úplné a vnitřně si neodporující.

3. Osobě, která je držitelem rozhodnutí o autorizaci podle § 7, umožní provozovatel zařízení přístup do všech prostor zařízení a ke všem údajům, které mají vztah k předmětu ověření.

4. Při ověření se bere ohled na to, zda je v předmětném zařízení zaveden systém řízení podniku a auditu z hlediska ochrany životního prostředí.

II. METODY OVĚŘOVÁNÍ

Strategická analýza

5. Součástí ověření je strategická analýza všech činností provozovaných v zařízení. Autorizovaná osoba proto musí mít celkový přehled o všech takových činnostech a o jejich vlivu na emise.

Procesní analýza

6. Ověření vykázaného množství emisí a údajů, které byly jeho podkladem, se provede pokud možno v místě zařízení.

Riziková analýza

7. Ověření se podrobí každý zdroj emisí v zařízení; přitom se vyhodnotí spolehlivost údajů o tom, jak každý tento zdroj přispěl k celkovému množství emisí ze zařízení.

8. Při provádění této analýzy autorizovaná osoba určí zdroje emisí s vysokým rizikem potenciálního pochybení. Obdobně určí další prvky zjišťování a vykazování množství emisí ze zařízení, které mohou způsobit pochybení při stanovení celkového množství emisí; tím se rozumí zejména výběr emisních faktorů a způsobů kalkulace nezbytné ke stanovení úrovně emisí z jednotlivých zdrojů. Zdrojům emisí a dalším prvkům zjišťování nebo vykazování množství emisí ze zařízení určeným tímto postupem je autorizovaná osoba povinna věnovat zvláštní pozornost.

9. Autorizovaná osoba je povinna vzít v úvahu všechny účinné metody kontroly rizika, které provozovatel zařízení používá k omezení stupně nejistoty.

III. ZPRÁVA O OVĚŘENÍ

10. Autorizovaná osoba vydá provozovateli zařízení zprávu o ověření. Ve zprávě o ověření uvede, zda množství emisí bylo vykázáno provozovatelem v souladu s tímto zákonem, prováděcím právním předpisem k němu a povolením a nebylo podstatně zkesleno. Ve zprávě autorizovaná osoba dále uvede podrobné údaje o způsobu a postupu ověření.

Příloha č. 3 k zákonu č. 695/2004 Sb.

Kritéria pro přípravu národního alokačního plánu (§ 8 odst. 1)

1. Celkové množství povolenek, které se navrhuje přidělit pro příslušné obchodovací období, musí být v souladu se závazkem České republiky snížit své emise podle rozhodnutí Rady 2002/358/ES ze dne 25. dubna 2002 o schválení jménem Evropských společenství Kjótského protokolu k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu a o společném plnění závazků tam stanovených a podle Kjótského protokolu s přihlédnutím k podílu, jaký tyto emise představují ve srovnání s emisemi ze zařízení, na které se tento zákon nevztahuje, a k energetické politice státu. Návrh národního alokačního plánu (dále jen „plán“) musí být dále v souladu s Národním programem ke zmírnění změny klimatu Země.¹²⁾ Celkové množství povolenek, které se navrhuje přidělit, nesmí být větší, než je nutné k uplatnění kritérií stanovených touto přílohou. Pro první obchodovací období musí být celkové množství povolenek stanoveno tak, aby bylo dosaženo nejméně cíle, který pro Českou republiku vyplývá z rozhodnutí Rady 2002/358/ES ze dne 25. dubna 2002 a z Kjótského protokolu.

2. Celkové množství povolenek, které se navrhuje přidělit, musí být založeno na hodnocení skutečného a předpokládaného pokroku plnění závazku České republiky přispívat k plnění závazků, které pro Evropské společenství vyplývají z rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 280/2004/ES ze dne 11. února 2004 o mechanismu sledování emisí skleníkových plynů ve Společenství a o mechanismu provádění Kjótského protokolu.

3. Množství povolenek, které se navrhuje přidělovat, musí odpovídat možností (včetně technologických možností) zařízení snižovat emise. Přidělování povolenek lze založit na průměrných emisích skleníkových plynů podle produktu pro každou kategorii zařízení a na dosažitelném pokroku v odvětví, do kterého zařízení náleží.

4. Návrh plánu musí být v souladu s právními předpisy a politickými dokumenty Společenství. Přitom bere ohled na růsty emisí skleníkových plynů způsobené výlučně požadavky nových právních předpisů.

5. Plán musí být navržen tak, aby nezakládal diskriminaci mezi jednotlivými provozovateli zařízení nebo kategoriemi zařízení, která by v rozporu se Smlouvou o založení Evropských společenství, zejména články 87 a 88, některé provozovatele zařízení nebo kategorie zařízení neodůvodněně zvýhodňovala.

6. Návrh plánu stanoví množství povolenek, které se vyhrazuje pro nové provozovatele zařízení.

7. Návrh plánu může zahrnout včasná opatření; v takovém případě uvede, jakým způsobem bude k včasnému opatření přihlédnuto. Návrh plánu může využívat referenčních úrovní plynoucích z referenčních dokumentů týkajících se nejlepších dostupných technik; tyto referenční úrovně mohou zahrnout bezodkladná opatření.

8. Návrh plánu zohlední používání čisté technologie, zejména technologie hospodárného využívání energie.

9. Návrh plánu musí obsahovat informaci o způsobu projednání návrhu s veřejností a o způsobu, jakým bude k vyjádřením veřejnosti přihlédnuto před předložením návrhu plánu Evropské komisi (§ 8).

10. Součástí návrhu plánu je seznam zařízení, na která se vztahuje tento zákon, s uvedeným množstvím povolenek, které se každému zařízení navrhuje přidělit.

11. Návrh plánu může obsahovat informace o způsobu, jakým se přihlíží k otázce hospodářské soutěže zemí a hospodářských subjektů mimo Evropskou unii.

¹²⁾ § 34 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.